ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี

Factors Affecting the Dynamic Capability of the Organization: A Case Study of Bueng Yitho Municipality Pathumthani Province

นิสรา ใจซื่อ[1]
Nissara Jaisue[1]

Received: 27 January 2021 **Revised**: 25 May 2021 **Accepted**: 7 June 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาถึงความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี และ 3) ศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี ในการศึกษาวิจัยผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed-Method Research) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรที่สังกัดในเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 201 คน โดยใช้แบบสอบถามกับบุคลากรที่สังกัดในเทศบาลเมืองบึงยี่โถ ได้รับตอบกลับมาทั้งสิ้น 138 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างกับผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จำนวน 12 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงไป คือ ความสามารถด้านการบริหารเครือข่ายขององค์การ ความสามารถด้านการดูดซับขององค์การ ความสามารถด้าน การรับรู้ขององค์การ ความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรขององค์การ ความสามารถด้านการบริหาร การเปลี่ยนแปลงขององค์การ ความสามารถด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การ ความสามารถด้านการบริหารความเสี่ยงขององค์การ และความสามารถด้านการบริหารนวัตกรรมขององค์การ ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ปัจจัยการบริหารองค์การ 5 ด้าน คือ ด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน ด้านระบบ การปฏิบัติงาน ด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง ด้านการให้ความ

[1] อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
[1] Lecturer, Faculty of Public Administration, Dhurakij Pundit University

สำคัญกับผู้รับบริการ และด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 3) แนวทางการพัฒนาความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ การบริหารความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรขององค์การ โดยจัดสรรบุคลากรในการทำงานในส่วนงานต่างๆ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์การ การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ และการนำข้อมูลด้านสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการทำงานด้านต่างๆ ด้านการพัฒนานวัตกรรมประเมินผลและติดตามผลการพัฒนานวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ

Abstract

This research concerning an organization: a case study of Bueng Yitho Municipality, Pathumthani Province aimed to study 1) dynamic capabilities 2) factors that affect dynamic capabilities and 3) the guidelines for developing dynamic capabilities. The mixed-method research design was used. For quantitative research, the population used was 201 personnel affiliated with Bueng Yitho Municipality, Pathumthani Province. The research tool used was a questionnaire and 138 responses were recovered. For qualitative research, semi-structured interviews were employed with 12 administrators and personnel of Bueng Yitho Municipality. The statistics used to analyze the data were percentages, mean scores, standard deviations, and multiple regression.

The results showed that:

1) The overall dynamic capabilities of an organization: a case study of Bueng Yitho Municipality, Pathumthani Province were at the highest level. The mean scores ranging from the highest to the lowest in each aspect were the organizational network management capabilities, the organizational absorption capabilities, the organizational awareness capabilities, the organizational resource management capabilities, the organizational change management capabilities, the organizational Information Technology management capabilities, the organizational risk management capabilities, and the organizational innovation management capabilities.

2) Factors affecting dynamic capabilities of an organization: a case study of Bueng Yitho Municipality, Pathumthani Province consisted of 5 organizational management factors, namely, flexible work operation, operational system, transformational leadership, emphasis on service recipients, and skills of personnel in an organization, at a statistical significance level of 0.05.

3) Guidelines for developing dynamic capabilities of an organization: a case study of Bueng Yitho Municipality, Pathumthani Province included the management of the organizational resource management capabilities by allocating personnel to work in various units of the

organization, gathering useful information for the organization, and utilizing information in various aspects such as innovation development, evaluation and monitoring of innovation development for continuous development.

Keyword: Organizational dynamic capabilities

บทนำ

องค์การมีความสำคัญต่อวิถีของมนุษย์ในสังคมหลายประการ เช่น องค์การ สามารถผลิตสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ เป็นแหล่งรวบรวมความสามารถของบุคคล หลากหลายสาขาวิชาชีพ สามารถรวบรวม ทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อการ ดำเนินงานขององค์การให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น (สุรพันธ์ ฉันทแดนสุวรรณ, 2560) ในบริบทแวดล้อมระดับโลก (Global Environmental Context) ได้เปลี่ยนแปลง จากอดีตเป็นอย่างมาก มีแรงขับเคลื่อนทางโลกาภิวัตน์ และสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้คือความไม่แน่นอน ไม่ว่าจะเป็นสภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยีซึ่งองค์การจำเป็นต้องเตรียมรับมือกับความไม่แน่นอนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งหากองค์การสามารถทำให้การเปลี่ยนแปลงเป็นโอกาสได้ ก็จะส่งผล ทำให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การ (สมชนก คุ้มพันธุ์ภาสกรจรัส, 2561)

แนวคิดความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้องค์การมีการตอบสนองปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ที่มีผลกระทบต่อ องค์การ และเป็นสิ่งสำคัญที่สร้างการพัฒนา องค์การ และสร้างความสามารถทางการ แข่งขันขององค์การ การปรับตัวให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงและสร้างความสามารถ เชิงพลวัตขององค์การจะเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำพาไปสู่ความสำเร็จขององค์การ ทั้งนี้แนวคิด ของ ผลิน ภู่จรูญ (2555: 235-236) ได้กล่าวถึงการจัดการเชิงพลวัตเป็นหัวใจ หลักในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน การพัฒนาการจัดการเชิงพลวัตจะทำให้การดำเนินงานขององค์การเหมาะสมกับสภาพ แวดล้อม และเป็นแนวทางในการนำองค์การ สู่ความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Teece (2009) ซึ่งได้กล่าวถึง ความสามารถ เชิงพลวัต สรุปได้ว่าความสามารถเชิงพลวัตเป็นความสามารถขององค์การที่สามารถปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เพื่อสร้าง ประสิทธิภาพให้กับองค์การ การวิเคราะห์ ความสามารถขององค์การจะทำให้เกิดความ เข้าใจในการปรับใช้กลยุทธ์ที่เกี่ยวข้อง และจัดลำดับความสำคัญในกลยุทธ์ที่นำมาใช้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์การให้มี ความสามารถที่แข็งแกร่ง เพื่อความเจริญ เติบโตขององค์การองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นเป็นองค์กรที่ให้บริการสาธารณะและมีบทบาทในการทำงานที่มีความใกล้ชิดกับ ประชากรในพื้นที่ และต้องมีการปรับเปลี่ยน บทบาทของการทำงานให้สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมการเปลี่ยนแปลงที่เป็น ลักษณะเชิงพลวัตอยู่เสมอ การพัฒนาความสามารถเชิงพลวัตขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จะทำให้เกิดความพร้อมในการ ให้บริการสาธารณะและทันต่อ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จากแนวคิด ดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องความ สามารถเชิงพลวัตขององค์การ และปัจจัย ที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ โดยศึกษาเทศบาลเมืองบึงยี่โถ ซึ่งตั้งอยู่ ณ ตำบลบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ของเทศบาลเมือง

บึงยี่โถ มีบทบาทภารกิจ หน้าที่ในการให้บริการสาธารณะ ตลอดจน ดูแลคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพกายและใจที่ดี โดยเทศบาลเมืองบึงยี่โถให้ ความสำคัญต่อการตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างทั่วถึง ครอบคลุม รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ (เทศบาลเมืองบึงยี่โถ, 2561) เทศบาลเมืองบึงยี่โถมีการดำเนินงาน ที่สำคัญหลายๆ ด้าน เช่น มีการส่งเสริม สุขภาพผู้สูงอายุ ด้วยการจัดตั้งศูนย์พัฒนา คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมสุขภาพ กายและสุขภาพจิตที่ดีตลอดจนส่งเสริมอาชีพ ให้กับผู้สูงอายุ มีการจัดตั้งศูนย์กีฬาบึงยี่โถ สำหรับส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน ดูแลด้านสังคมสงเคราะห์และส่งเสริมงานสวัสดิการต่างๆ แก่ประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น (เทศบาลเมืองบึงยี่โถ, ม.ป.ป.) นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลเมืองบึงยี่โถที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น มีการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโรคโควิด-19 แก่ประชาชนในพื้นที่บึงยี่โถ มีแนวทางการป้องกันและช่วยเหลือประชาชนในช่วงสถานการณ์โรคโควิด-19 เช่น มีการจัดตั้งกลุ่ม Facebook บึงยี่โถ ตลาดนัดออนไลน์ ช่วยแก้ปัญหา การค้าขายในช่วง Covid-19 โดยเป็นตลาด กลางสำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูล สินค้า บริการ ของชาวชุมชนเมืองบึงยี่โถ และเพื่อช่วยเหลือ ผู้ประกอบการในช่วงสถานการณ์โรคโควิด-19 นอกจากนี้เทศบาลเมืองบึงยี่โถยังมี การดำเนินงานและกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น มีการเตรียมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีความพร้อมทั้งด้าน บุคลากร และเครื่องมือ มีการส่งเสริมอาชีพ ให้กับประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น (เทศบาลเมืองบึงยี่โถ, ออนไลน์) เทศบาลเมืองบึงยี่โถได้รับรางวัลหลายรางวัล เช่น รางวัลชนะเลิศนวัตกรรมของกองทุน หลักประกันสุขภาพท้องถิ่นดีเด่นระดับจังหวัดปทุมธานี ประจำปี 2551 รางวัลองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นด้านการจัดระบบ บริการสุขภาพประจำปี 2556 รางวัลรอง ชนะเลิศ อันดับ 2 ประเภททีม EMR กิจกรรมพัฒนาทักษะการช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยฉุกเฉินประจำปี 2559 และใบประกาศ เกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าด้านการ เสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม รางวัลพระปกเกล้าเกียรติภูมิท้องถิ่น 2560 เป็นต้น (เทศบาลเมืองบึงยี่โถ, ม.ป.ป.)

จากการดำเนินงานของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ มีลักษณะการทำงาน ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงเชิงพลวัตอยู่เสมอ การศึกษาถึงความ สามารถเชิงพลวัตขององค์การจะทำให้เกิด ความพร้อมในการให้บริการสาธารณะและทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจ วิจัยในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี เนื่องจากเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ดังนั้นหากมีการศึกษาถึงความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ และนำข้อมูลไปพัฒนา ส่งเสริม หรือปรับปรุงการทำงานขององค์การ ก็จะส่งผลต่อศักยภาพและความก้าวหน้าขององค์การอย่างต่อเนื่องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาถึงความสามารถเชิง พลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี

2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี

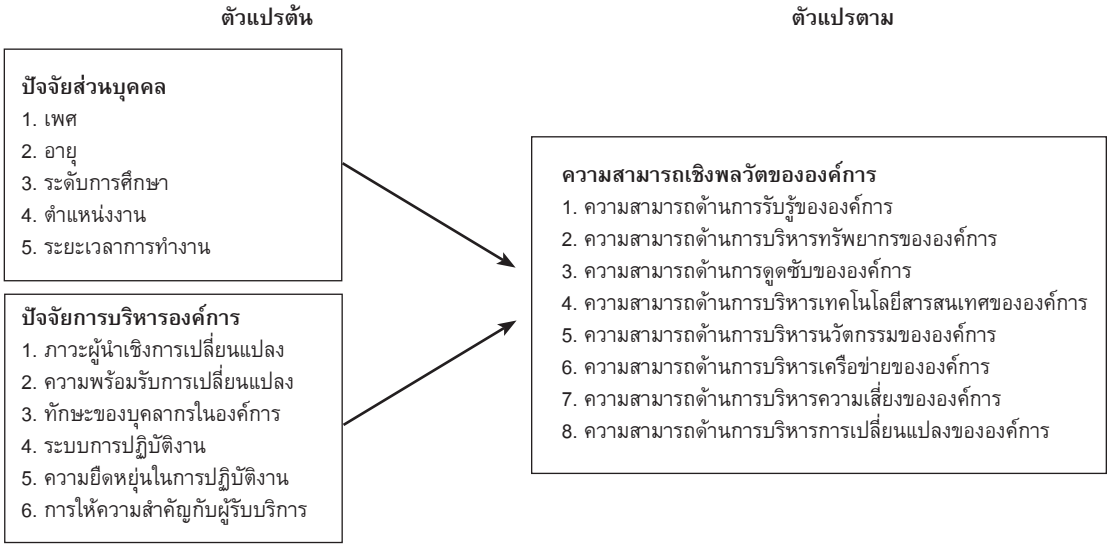
3) เพื่อศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยการบริหารองค์การ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง ด้านความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ ด้านระบบ การปฏิบัติงาน ด้านความยืดหยุ่นใน การปฏิบัติงาน และด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และระยะเวลาการทำงาน มีความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในงานวิจัย (ผู้วิจัย, 2563)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

โดยผู้วิจัยกำหนดแนวทางแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรายละเอียด คือ 1) ประชากร โดยประชากรในการวิจัยเรื่องนี้ คือบุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 201 คน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามกับบุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 201 คน (ที่มาข้อมูล: เทศบาลเมืองบึงยี่โถ ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2563) ได้รับตอบกลับมาทั้งสิ้น 138 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการออกแบบสอบถาม

2.2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากเอกสารรายงานของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ งานวิจัย เอกสารและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ เป็นต้น

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสำหรับสอบถามบุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารองค์การ จำนวน 19 ข้อ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 26 ข้อ และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษา เทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี (คำถามแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ)

4) การสร้างเครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อคำถาม ให้มีความครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย และมีความชัดเจนถูกต้อง

4.2) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน พิจารณาเนื้อหาคำถามของแบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขในการใช้ภาษา และเนื้อหาให้ถูกต้องครอบคลุม และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่านตรวจสอบให้คำแนะนำ โดยใช้เกณฑ์การประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามวิจัย (IOC) คือ หากค่า IOC ≥ 0.5 จะถือว่าเป็นแบบสอบถามที่ถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้ ประกอบกับมีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.3) การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ต้องการศึกษาแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือเพื่อดูความสอดคล้องของข้อคำถาม ใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เป็นสถิติวิเคราะห์ที่ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α-Coefficient) ไม่ต่ำกว่า 0.70 ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญ โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ต้องการศึกษาแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับบุคลากรของเทศบาลนครปากเกร็ด จำนวน 35 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α-Coefficient) โดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ.970

5) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1) การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ และความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายของคะแนนที่ได้แบ่งออกเป็นช่วงๆ เท่ากัน โดยการใช้สูตรหาอันตรภาคชั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2546) ดังนี้

ค่าอันตรภาคชั้น =

(คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด)
จำนวนช่วงชั้น

= 4 -1 = 0.75
4

เกณฑ์การแปลผล

1.00-1.75 หมายถึง น้อยที่สุด

1.76-2.50 หมายถึง น้อย

2.51-3.25 หมายถึง มาก

3.26-4.00 หมายถึง มากที่สุด

5.3) ผู้วิจัยใช้การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

5.3.1 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย กรณีกลุ่มข้อมูล 2 ประชากร เป็นวิธีการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้ตัวสถิติทดสอบที (t-test)

5.3.2 กรณีกลุ่มข้อมูลมากกว่า 2 ประชากร ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยใช้ตัวสถิติทดสอบ F-test

5.3.3 ใช้สถิติ คือ สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อใช้ในการหาระดับการส่งผลต่อกันระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยใช้ระดับนัยสำคัญ 0.05

ขั้นตอนที่ 2 วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรเทศบาลเมืองบึงยี่โถ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีหน้าที่และบทบาทที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการกับความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ โดยผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง กำหนดเป็นแนวสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) จำนวน 12 คน

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและการตีความ ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยการตีความสร้างข้อสรุปรูปธรรมหรือสภาพการณ์ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงไปถึงการหาข้อสรุปในการศึกษา โดยการหาข้อสรุปในการศึกษาเชื่อมโยงไปถึงความรู้ระดับแนวคิดหรือทฤษฎีได้

การตรวจสอบความถูกต้อง ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า ใช้กระบวนการวิธีที่หลากหลาย (The Multiple-Method Approach) โดยพิจารณาความสอดคล้องและความแตกต่างของข้อมูลที่ได้มีการจัดระเบียบของข้อมูล จากนั้นนำมาหาข้อสรุป และตีความในรูปแบบพรรณนาตามกรอบแนวคิด และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) (ณัฐญา ผลยาม, 2556) โดย Denzin, 1978 เรียกว่า “การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า” เป็นการใช้กระบวนวิธีที่หลากหลายในการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) โดยการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ โดยมีวิธีการตรวจสอบ คือ การตรวจสอบแหล่งของข้อมูล ได้แก่ แหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคล

2) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) โดยตรวจสอบว่า ถ้าผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีที่ต่างไปจากเดิมจะทำให้การตีความข้อมูลแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

3) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) โดยการใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ กันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น การใช้วิธีการ

สังเกต การซักถาม การศึกษาจากข้อมูลเอกสารประกอบ เป็นต้น

ผลการศึกษาข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ปัจจัยการบริหารองค์การ โดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ย 3.36 โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ย 3.48 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ มีค่าเฉลี่ย 3.43 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ มีค่าเฉลี่ย 3.37 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ย 3.36 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านระบบการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 3.27 อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 3.25 อยู่ในระดับมาก

2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมพบว่ามีค่าเฉลี่ย 3.30 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ความสามารถด้านการบริหารเครือข่ายขององค์การ มีค่าเฉลี่ย 3.37 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ ความสามารถด้านการดูดซับขององค์การ มีค่าเฉลี่ย 3.36 อยู่ในระดับมากที่สุด ความสามารถด้านการรับรู้ขององค์การ มีค่าเฉลี่ย 3.34 อยู่ในระดับมากที่สุด ความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรขององค์การ มีค่าเฉลี่ย 3.32 อยู่ในระดับมากที่สุด ความสามารถด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงขององค์การ มีค่าเฉลี่ย 3.31 อยู่ในระดับมากที่สุด ความสามารถด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การ มีค่าเฉลี่ย 3.28 อยู่ในระดับมากที่สุด ความสามารถด้านการบริหารความเสี่ยงขององค์การ มีค่าเฉลี่ย 3.23 อยู่ในระดับมาก และความสามารถด้านการบริหารนวัตกรรมขององค์การ มีค่าเฉลี่ย 3.19 อยู่ในระดับมาก

3. การทดสอบสมมติฐานในการศึกษา

3.1 สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยการบริหารองค์การ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง ด้านความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน และด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ ผลการศึกษาพบว่า จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน (Multiple Regression Analysis-Enter) พบว่าผลลัพธ์ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig. มีค่าน้อยกว่า 0.05) แสดงว่ามีตัวแปรต้นอย่างน้อย 1 ตัว (ปัจจัยการบริหารองค์การ) ส่งผลต่อตัวแปรตามคือระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ

นอกจากนี้พบว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.730 สามารถอธิบายได้ว่าตัวแปรต้น ปัจจัยการบริหารองค์การ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือมีอิทธิพลส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ และสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรได้ร้อยละ 73.00 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย (Beta) พบว่า ปัจจัยการบริหารองค์การ ด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน (Beta = 0.298) ด้านระบบการปฏิบัติงาน (Beta = 0.285) ด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง (Beta = 0.193) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ (Beta = 0.138) และด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ (Beta = 0.120) ในทิศทางบวก ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ดังตาราง 1

ตาราง 1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบหลายขั้นตอน (Multiple Regression Analysis-Enter) ระหว่างปัจจัยการบริหารองค์การส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ

ปัจจัย	B	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	Sig.	F	Sig.
		Std. Error	Beta				
Constant	.393	.179		2.191	.030		
ด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง	.188	.064	.193	2.918	.004*		
ด้านความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	-.003	.075	-.004	-.042	.967		
ด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ	.121	.075	.120	1.961	.049*	59.151	0.000*
ด้านระบบการปฏิบัติงาน	.212	.057	.285	3.722	.000*		
ด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน	.224	.058	.298	3.851	.000*		
ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ	.126	.063	.138	2.016	.036*		

R = 0.855 R Square = 0.730, Adjusted R Square = 0.718

Std. Error of the Estimate = 0.24548, Durbin-Watson = 1.919, F = 59.151, Sig. = 0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และระยะเวลาการทำงานมีความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การแตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดคือ

3.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของ ความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ จำแนกตาม เพศ ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.147 ซึ่งมากกว่า 0.05

แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังแสดงตาราง 2

ตาราง 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของ ความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ จำแนกตาม เพศ

เพศ	n	Mean	Std. Deviation	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	47	3.38	.41	1.459	0.147
หญิง	91	3.26	.48		

3.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของ ความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ จำแนกตามอายุ ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.931 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังแสดงตาราง 3

ตาราง 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	Mean	Std. Deviation	F	Sig.
21-30 ปี	26	3.33	.36	0.148	0.931
31-40 ปี	48	3.30	.44		
41-50 ปี	40	3.26	.56		
51-60 ปี	24	3.32	.45		
รวม	**138**	**3.30**	**.46**		

3.2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.045 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงตาราง 4

ตาราง 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	Mean	Std. Deviation	F	Sig.
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	16	3.11	.42	2.756	0.045*
อนุปริญญา/ปวท./ปวส.	9	3.35	.42		
ปริญญาตรี	83	3.38	.41		
ปริญญาโท	30	3.16	.59		
รวม	**138**	**3.30**	**.46**		

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD (Least Significant Difference) ซึ่งผลการศึกษาพบว่าผลต่างของความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ (Multiple Comparison) เพื่อตรวจสอบว่ามีคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีของ LSD (Least Significant Difference)

ผลที่ได้จากการทดสอบ สรุปผลได้ดังนี้ กลุ่มมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ แตกต่างกับกลุ่มปริญญาตรี กลุ่มปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การแตกต่างกับ กลุ่มปริญญาโท ส่วนกลุ่มระดับการศึกษาคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ผลต่างความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การจำแนกตามระดับการศึกษาที่ได้จากการทดสอบด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ระดับการศึกษา	ค่า p-value และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม				
	Mean	มัธยมปลาย/ปวช.	อนุปริญญา/ปวท./ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโท
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	3.11	-	.215	.032*	.731
อนุปริญญา/ปวท./ปวส.	3.35	.215	-	.839	.280
ปริญญาตรี	3.38	.032*	.839	-	.025*
ปริญญาโท	3.16	.731	.280	.025*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ จำแนกตามตำแหน่งงาน ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.466 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	n	Mean	Std. Deviation	F	Sig.
เจ้าหน้าที่/พนักงาน	115	3.28	.47		
หัวหน้าฝ่าย	12	3.39	.51	0.769	0.466
ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้อำนวยการขึ้นไป/เทียบเท่า	11	3.42	.36		
รวม	**138**	**3.30**	**.46**		

3.2.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ของความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การจำแนกตามระยะเวลาทำงาน ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่า F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.262 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ ที่มีระยะเวลาทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การไม่แตกต่างกัน

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ จำแนกตามระยะเวลาทำงาน

ระยะเวลาทำงาน	n	Mean	Std. Deviation	F	Sig.
ระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี	13	3.24	.37		
ระยะเวลา 1-5 ปี	46	3.34	.44		
ระยะเวลา 6-10 ปี	23	3.42	.36	1.329	0.262
ระยะเวลา 11-15 ปี	31	3.31	.60		
ระยะเวลามากกว่า 15 ปี	25	3.13	.43		
รวม	**138**	**3.30**	**.46**		

ผลการศึกษาข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) จำนวน 12 คน สรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารองค์การ โดยปัจจัยการบริหารองค์การ มีองค์ประกอบ 6 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง 2) ปัจจัยด้านความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 3) ปัจจัยด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ 4) ปัจจัยด้านระบบการปฏิบัติงาน 5) ปัจจัยด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน และ 6) ปัจจัยด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ สรุปรายละเอียด คือ

1.1 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง มีความสำคัญและส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ โดยผู้นำของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ พิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนการทำงานของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ และกำหนดแนวทางการทำงานที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้ทันต่อสถานการณ์

1.2 ปัจจัยด้านความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าใจต่อสถานการณ์ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีส่วนสนับสนุนต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ

1.3 ปัจจัยด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ พบว่าปัจจัยด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ มีความสำคัญและส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การโดยบุคลากรของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในงานที่รับผิดชอบ เทศบาลเมืองบึงยี่โถมีการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรทั้งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และความรู้อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรขององค์การ

1.4 ปัจจัยด้านระบบการปฏิบัติงาน พบว่าปัจจัยด้านระบบการปฏิบัติงานมีความสำคัญและส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ โดยระบบการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จะมีการจัดทำแผนที่สำคัญ เช่น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองบึงยี่โถ แผนการดำเนินงานเทศบาลเมืองบึงยี่โถ แผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) นอกจากนี้มีระบบการปฏิบัติงานที่ประสานงานภายในองค์การและเครือข่ายภายนอกองค์การ เป็นต้น

1.5 ปัจจัยด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน พบว่า ปัจจัยด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน มีความสำคัญและส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ โดยเทศบาลเมืองบึงยี่โถ มีการสื่อสารที่รวดเร็ว สอดคล้องกับสถานการณ์ และบุคลากรสามารถเรียนรู้หมุนเวียนการปฏิบัติงานได้

1.6 ปัจจัยด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ พบว่า ปัจจัยด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ มีความสำคัญและส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ โดยเทศบาลเมืองบึงยี่โถให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ เพื่อส่งมอบบริการที่ดีให้กับผู้รับบริการ มีการประเมินการให้บริการ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี

2.1 ปัจจัยความสามารถด้านการรับรู้ขององค์การ พบว่า เทศบาลเมืองบึงยี่โถรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อองค์การ โดยมีการติดตามข่าวสาร และสถานการณ์ต่างๆ เพื่อเตรียมพร้อมในการให้บริการประชาชน เป็นต้น

2.2 ปัจจัยความสามารถด้านการบริหารทรัพยากรขององค์การ พบว่า เทศบาลเมืองบึงยี่โถ มีการวางแผนการบริหารทรัพยากรในภาพรวมขององค์การ และให้แต่ละส่วนงานมีส่วนร่วมในวางแผนทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับการทำงานของส่วนงานตนเอง มีการรายงานและประสานการทำงานกับหน่วยงานส่วนกลางของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

2.3 ปัจจัยความสามารถด้านการดูดซับขององค์การ พบว่า เทศบาลเมืองบึงยี่โถมีการ

แสวงหาความรู้และนำความรู้จากภายนอกองค์การมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับองค์การ และนำมาปรับปรุงพัฒนาการทำงาน

2.4 ปัจจัยความสามารถด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การ พบว่า การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การจะมีหน่วยงานส่วนกลางของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ ที่ดูแลด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยภาพรวมขององค์การ และในแต่ละส่วนงานจะมีระบบสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานเฉพาะของแต่ละส่วนงาน มีการประเมินผลและติดตามผลการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อนำมาสู่การพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการทำงานต่อไป

2.5 ปัจจัยความสามารถด้านการบริหารนวัตกรรมขององค์การ พบว่า เทศบาลเมืองบึงยี่โถ มีการอบรมด้านนวัตกรรมให้กับบุคลากรขององค์การ โดยให้แต่ละส่วนงานได้นำเสนอถึงแนวทางการพัฒนาการทำงานหรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ที่ใช้ประโยชน์กับการทำงาน

2.6 ปัจจัยความสามารถด้านการบริหารเครือข่ายขององค์การ พบว่า เทศบาลเมืองบึงยี่โถ มีการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก การสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก และการรักษาความสัมพันธ์กับเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก

2.7 ปัจจัยความสามารถด้านการบริหารความเสี่ยงขององค์การ พบว่า เทศบาลเมืองบึงยี่โถ มีนโยบายการบริหารความเสี่ยง มีการสื่อสารให้บุคลากรเข้าใจ มีการบริหารและติดตามผลประเมินผลความเสี่ยงเพื่อพัฒนาการทำงานขององค์การ

2.8 ปัจจัยความสามารถด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงขององค์การ พบว่า เทศบาลเมืองบึงยี่โถมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการเปลี่ยนแปลงที่มีความหลากหลาย มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจกับบุคลากร มีการศึกษาข้อมูลจากหลายหลายด้านเพื่อนำมาสู่การพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ เป็นต้น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหารองค์การ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง ด้านความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน และด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ และด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยปัจจัยการบริหารองค์การ ด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่พบว่า ปัจจัยด้านความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน มีความสำคัญและส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี สอดคล้องกับการศึกษาของสุชน ทิพย์ทิพากร (2560) ได้ศึกษาความสามารถในการจัดการความสลับซับซ้อนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า 1) ความสามารถในการจัดการความสลับซับซ้อนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน 2) ความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์การ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลดำเนินงานทางธุรกิจ 3) ความรุนแรงทางการแข่งขันมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างความได้เปรียบทางการ

แข่งขันและผลดำเนินงานทางธุรกิจ 4) ความสามารถในการจัดการความสลับซับซ้อน มีอิทธิพลเชิงบวกทางอ้อมต่อผลดำเนินการทางธุรกิจ โดยมีความได้เปรียบทางการแข่งขันทำหน้าที่ตัวแปรส่งผ่าน 5) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสามารถในการจัดการความสลับซับซ้อน 6) ความยืดหยุ่นของโครงสร้างองค์การมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสามารถในการจัดการความสลับซับซ้อน และ 7) การบริหารจัดการคนเก่ง มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสามารถในการจัดการความสลับซับซ้อน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่าโมเดลตามสมมติฐานมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์นั้นผ่านเกณฑ์ โดยค่า Chi-square เท่ากับ 82.78 p-value ของค่า Chi-square เท่ากับ 0.369 ค่า Chi-square/df เท่ากับ 1.09 ค่า CFI เท่ากับ 0.99 ค่า GIF เท่ากับ 0.97 ค่า AGFI เท่ากับ 0.95 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.00

ปัจจัยการบริหารองค์การ ด้านระบบการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่า ปัจจัยด้านระบบการปฏิบัติงานมีความสำคัญและ ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี โดยระบบการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จะมีการทำงานที่เป็นแบบแผน โดยมีการจัดทำแผนงาน ผู้รับผิดชอบการทำงาน การลงมือปฏิบัติตามแผนงาน และการกำกับติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงาน ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของธัญญารัตน์ สหศักดิ์กุล (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ กรณีศึกษา กรมเจ้าท่า โดยผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมเจ้าท่า โดยรวม ทั้งหมด 5 ปัจจัย จากระดับค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์มากไปน้อย คือ ระบบการปฏิบัติงาน การเข้าใจผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทักษะ ค่านิยมองค์กร และรูปแบบการบริหารจัดการ ตามลำดับ โดยทั้ง 5 ปัจจัยสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมเจ้าท่าโดยรวมได้ร้อยละ 68.7

ปัจจัยการบริหารองค์การ ด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง มีความสำคัญ และส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี โดยผู้นำของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ พิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนการทำงานของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ และปรับการทำงานขององค์การให้เหมาะสม สอดคล้องกับผลการศึกษาของธัญญารัตน์ กล่อมจิตร (2558) ศึกษาเรื่องการบริหารการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า 1) ความสำเร็จในการบริหารการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการจัดระเบียบสังคม ด้านส่งเสริมการลงทุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการตระหนักถึงความจำเป็นในเรื่องการเปลี่ยนแปลง ด้านเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลง ด้านกลยุทธ์การ

เปลี่ยนแปลง ด้านวัฒนธรรมองค์การ และด้านเป้าหมายการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ

ปัจจัยการบริหารองค์การ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่า ปัจจัยด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ มีความสำคัญและส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี โดยเทศบาลเมืองบึงยี่โถให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ เพื่อส่งมอบบริการที่ดีให้กับผู้รับบริการ ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ ธัญญารัตน์ สหศักดิ์กุล (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ กรณีศึกษา กรมเจ้าท่า โดยผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05กับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมเจ้าท่า โดยรวม ทั้งหมด 5 ปัจจัย จากระดับค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์มากไปน้อย คือ ระบบการปฏิบัติงาน การเข้าใจผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทักษะ ค่านิยมองค์กร และรูปแบบการบริหารจัดการ ตามลำดับ โดยทั้ง 5 ปัจจัยสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐของกรมเจ้าท่าโดยรวมได้ร้อยละ 68.7

ปัจจัยการบริหารองค์การ ด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่า ปัจจัยด้านทักษะของบุคลากรในองค์การ มีความสำคัญและส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี โดยบุคลากรของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในงานที่รับผิดชอบ เทศบาลเมืองบึงยี่โถมีการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรทั้งที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และความรู้อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรขององค์การ ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ บวรนันท์ ทองกัลยา (2559) ได้ศึกษาการศึกษาระดับความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงเพื่อการเป็นองค์กรที่มีสมรรถภาพสูง กรณีศึกษา บริษัทในธุรกิจอ้อยและน้ำตาล ประเทศไทย, สปป.ลาว และจีน ของกลุ่มน้ำตาลมิตรผล โดยผลการศึกษาพบว่า ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยรวมต่อการเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านองค์กรและการจัดการ รองลงมาคือ ปัจจัยความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยด้านการเรียนรู้ ปัจจัยด้านความสามารถของพนักงาน ปัจจัยด้านการสื่อสาร และปัจจัยด้านภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลงตามลำดับ สำหรับปัจจัยด้านองค์กรและการจัดการ ปัจจัยด้านความสามารถของพนักงาน และปัจจัยด้านการสื่อสาร มีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่ปัจจัยด้านองค์กรและการจัดการ ปัจจัยด้านการเรียนรู้ และความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง มีอิทธิพลทางตรงต่อการเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง โดยปัจจัยด้านองค์กรและการจัดการ ปัจจัยด้านการเรียนรู้ ปัจจัยด้านความสามารถของพนักงาน ปัจจัยด้านการสื่อสาร และปัจจัยด้านภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง โดยผ่านความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

1.1 องค์การอาจพิจารณาด้านการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศแต่ละด้านเพื่อประโยชน์ของส่วนงานต่างๆ ที่จะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ต่อไป

1.2 องค์การควรเสริมด้านการบริหารนวัตกรรมขององค์การ โดยเสริมการประเมินผลสิ่งที่องค์การมีการประดิษฐ์ คิดค้น เพื่อสนับสนุนความสำเร็จขององค์การ หรือนำไปสู่การปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาวิจัยกับองค์การอื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาความสามารถเชิงพลวัตขององค์การที่ขยายความรู้มากขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถเชิงพลวัตขององค์การ เพื่อให้เกิดแนวคิดหรือความรู้ที่มีหลากหลายมากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความสามารถเชิงพลวัตขององค์การต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลเมืองบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัย และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้งานวิจัยบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

เอกสารอ้างอิง

ณัฐญา ผลยาม. (2556). *การบริหารการเปลี่ยนแปลงของสถานีตำรวจภูธร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

บวรนันท์ ทองกัลยา. (2559). *การศึกษาระดับความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงเพื่อการเป็นองค์กรที่มีสมรรถภาพสูง กรณีศึกษา บริษัทในธุรกิจอ้อยและน้ำตาลประเทศไทย, สปป.ลาว และจีน ของกลุ่มน้ำตาลมิตรผล.* วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ผลิน ภู่จรูญ. (2555). *การจัดการธุรกิจร่วมสมัย.* กรุงเทพฯ: บริษัท เอกพิมพ์ไท จำกัด.

เทศบาลเมืองบึงยี่โถ. (2561). *วารสารประชาสัมพันธ์ เทศบาลเมืองบึงยี่โถ รายงานกิจการประจำปี 2561.* ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

เทศบาลเมืองบึงยี่โถ. (ม.ป.ป.). *เกี่ยวกับเทศบาล.* สืบค้น 5 พฤษภาคม 2563, จาก https://www.buengyitho.go.th/about

ธัญญารัตน์ กล่อมจิตร. (2558). *การบริหารการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

ธัญญารัตน์ สหศักดิ์กุล. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการบริหาร จัดการภาครัฐ กรณีศึกษา กรมเจ้าท่า.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมชนก คุ้มพันธุ์ ภาสกรจรัส. (2561). *หลักการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

สุชน ทิพย์ทิพากร. (2560). *ความสามารถในการจัดการความสลับซับซ้อนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุรพันธ์ ฉันทแดนสุวรรณ. (2560). *หลักการบริหารธุรกิจ.* พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: บริษัท จุดทอง จำกัด.

Teece, D.J. (2009). *Dynamic capabilities and strategic management*. New York: Oxford University Press Inc.